

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Statsvetenskapliga Institutionen

Det är skandal!

*En experimentell studie om väljares könsstereotyper i samband med
politiska skandaler*

Kandidatuppsats i

Statsvetenskap

VT 2014

Alexandra Wallberg

Handledare: Peter Esaiasson

Antal ord: 11 056

Abstract

Då politikens korridorer historiskt sätt framförallt befolkats av män efter manliga normer är sannolikheten stor att de kvinnliga politiker som är inblandade i politiska skandaler döms hårdare än manliga. Detta för att de inkräktar på det manliga reviret samt att kvinnor normalt sätt bedöms efter andra etiska ramar än sina manliga kollegor. Detta kan resultera i att media är mer dömande i tonen i bevakningen av kvinnliga politiker vilket borde påverka i vilken grad de döms av allmänheten. Syftet med denna studie är att genom en experimentell studie bevisa att kvinnliga politiker i döms hårdare av allmänheten om hon är inblandad i en politisk skandal men i synnerhet i de fall media är mer dömande i tonen. Genom att använda sig av fyra olika experimentgrupper där deltagarna fått ta del av fiktiva tidningsartiklar där en politiker åtalas för ett brott där endast variablerna ”kön på politiker” och ”medias vinkling” varierar kan man uttala sig om orsak och verkan. Studiens resultat visade tvärt emot hypoteserna att de manliga politikerna dömdes hårdare än de kvinnliga och resultatet ligger inom felmarginalen. Detta innebär att kvinnliga politiker inte döms hårdare än manliga då deltagarna får samma information presenterad för sig. Resultatet öppnar upp för vidare studier i ämnet som kan hjälpa till att få klarhet huruvida det existerar strukturella genusskillnader i sättet vi dömer våra politiker på.

Innehållsförteckning

1. Vetenskapligt problem.....	5
2. Teori.....	7
2.2 Avgränsning.....	7
3 Hypoteser.....	8
3.1 Frågeställning och variabler.....	9
4. Kunskapsöversikt.....	10
4.1 Fenomenet politisk skandal.....	10
4.2 Vad är en politisk skandal?.....	11
4.3 Politiska skandalers inverkan på politiskt förtroende.....	13
4.4 Kvinnor i politiska skandaler.....	14
4.5 Medias beskrivning av kvinnliga politiker.....	15
4.6 Kvinnoforskning.....	16
4.7 Könsschemateori.....	17
5. Metod.....	18
5.1 Etik.....	19
5.2 Operationalisering.....	20
5.3 Validitet.....	22
6. Resultat.....	22
6.1 Urval.....	22
6.2 Deskriptivt resultat.....	23
6.3 Analytiskt resultat.....	25
6.4 Besvaras hypoteserna?.....	27
7. Diskussion.....	29
7.1 Framtida forskning.....	30
7.2 Slutsats.....	30

Referenser.....	32
Appendix	35

Tabellförteckning

<i>Tabell 1. Könsfördelning bland svarspersonerna i procent</i>	<i>24</i>
<i>Tabell 2. Åldersfördelning mellan svarspersonerna i procent</i>	<i>24</i>
<i>Tabell 3. Allmänt politikerförtroende</i>	<i>25</i>
<i>Tabell 4. Resultat ANOVA</i>	<i>26</i>
<i>Tabell 5. Uträkning av experimentsgruppernas medelvärden</i>	<i>27</i>
<i>Tabell 6. Jämförelse mellan manliga och kvinnliga politiker</i>	<i>27</i>
<i>Tabell 7. Frekvensfördelning över männens röster</i>	<i>28</i>
<i>Tabell 8. Frekvensfördelning över kvinnornas röster</i>	<i>29</i>

1. Vetenskapligt problem

När den nyttillträdde statsministern Fredrik Reinfeldt presenterade sin regering 2006 dröjde det inte länge innan det avslöjades att flera av ministrarna inte hade ett fläckfritt förflutet. Det visade sig att finansminister Anders Borg och handelsminister Maria Borelius hade anlitat hushållsnära tjänster svart, samt att kulturminister Cecilia Stegö Chilò och migrationsminister Tobias Billström hade underlåtit att betala TV-licens under flertalet år (Bromander, 2012: 246-248) vilket resulterade i att de alla genomgick en omfattande massmedial granskning. Förutom att dessa händelser var ovanliga fanns det också andra faktorer som gjorde dem intressanta att studera närmare. Dessa fyra statsråd anklagades för liknande förseelser, de tillhörde samma politiska parti, de var nyttillträdde på sina poster och hade liknande politisk status (Bromander, 2012: 7) men i slutändan stod de klart att de två kvinnorna hade valt att lämna sina ministerposter medan männen alltjämt sitter kvar. Var detta en tillfällighet eller finns det en djupare förklaring till varför kvinnorna valde eller tvingades att lämna sina uppdrag?

Intuitivt är det många som resonerar huruvida media vinklar sin bevakning utifrån en könsaspekt. Det visar sig att media skriver mer och längre om de politiska skandaler där kvinnor är inblandade för att de verkar väcka större intresse och vara av högre nyhetsvärde (Bromander, 2012: 202). Media har också en tendens till att domesticera kvinnliga politiker, det vill säga förevisa dem till hemmets sfär (Klerberg & Widestedt, 2002: 90), faktorer som rimligtvis bör bidra till att upprätthålla ojämlika förutsättningar för könen att verka inom politiken. Utifrån ett genusteoretiskt perspektiv innebär det att föreställningar om hur män och kvinnor bör vara i förhållande till varandra skapar olika beteendemönster som säger vilket yrke man ska ha, vilket språk man får använda, hur man ska klä sig och så vidare vilket resulterar i att det faktum att den manliga normen kan verka på platser som inte rör kvinnors dagliga liv upprätthålls (Hirdman, 2004: 120-121). Frågan är vilka konsekvenser detta leder till och vem det egentligen är som dömer; är det allmänheten eller är det media? Har medborgarna en tendens att döma kvinnliga politiker hårdare oavsett eller är det medias missgynnsamma spegling och inte politikerns kön som resulterar i hårdare dom?

Jag ämnar således undersöka om kvinnliga politiker döms hårdare än manliga i samband med politiska skandaler. Om det finns en strukturell särbehandling mellan kvinnor och män i politiken borde den rimligtvis synliggöras i samband med politiska skandaler i form av den granskning enskilda personer utsätts för av media. Oavsett signifikant resultat i allmänhetens

domar eller ej skulle detta vara ett viktigt steg i jämställdhetsarbetet. Om man blir medveten om att strukturella behandlingsskillnader mellan könen faktiskt existerar är det först då man kan arbeta fram en lösning på problemet vilket är viktigt ur inte bara ett jämställdhetsperspektiv utan också ur demokratisynpunkt. Risker är att en eventuell ogynnsam spegling av kvinnliga politiker negativt påverkar människors förtroende för dem i allmänhet (Bromander, 2012: 17-18). Medias vinkling och beskrivning av kvinnor leder till att kvinnor inte vill kandidera eller välja yrken där relationen till media är viktig vilket blir ett demokratiskt problem. Det blir ett sätt för män att behålla makten om kvinnor inte finns representerade (Kleberg & Widestedt, 2002: 86). Risker är att "vanliga" människor försvinner från politiken och då inte längre speglar befolkningen så som det är tänkt (Bromander, 2012: 17-18). För att demokratin ska accepteras som styrmedel av befolkningen förutsetts det att människor är rationella varelser. Samtidigt är somliga mer rationella än andra; män ses som medborgare i staten medan kvinnor historiskt sett har förpassats till hemmet där de har begränsad möjlighet att göra sin röst hörd. Illusionen om den rena politiken hjälper alltså till att upprätthålla samhällets genusordning (Kleberg & Widestedt, 2002: 88). Ledare i blåsväder tillskrivs allmänt sätt högt nyhetsvärde och den transparens som anses viktig för demokratin kan paradoxalt nog bli en fara för demokratin då den riskerar att hämma politiker i deras arbete om de riskerar att bli offentliga syndabockar. Om man presenterar för många detaljer ur en politikers privatliv kan den då förlora sin politiska trovärdighet som förebild (Kleberg & Widestedt, 2002: 87).

Både väljarbeteende och medias eventuella könsstereotypa tillvägagångssätt är två väletablerade forskningsområden men de två kombinerade är inte lika beprövade. Jag hoppas på så vis kunna kombinera de två för att se om och hur de samvarierar. Jag hoppas också på att kunna bidra till forskningsområdet genom att empiriskt kunna bevisa vad en stor del av allmänheten och debattörerna redan anser, nämligen att kvinnliga politiker döms hårdare än manliga när de är inblandade i en politisk skandal. Tidigare forskning på området visar tvetydiga resultat där man genom observationsstudier (se Eurenus, 2008) ofta har funnit att kvinnor missgynnas men att man genom experimentella studier (se Danesjö, 2013) inte har gjort det. Syftet med min undersökning är att genom en experimentell studie pröva om de könsskillnader som finns i hur media speglar politiker i sin tur ligger till grund för hur de döms av allmänheten. Jag tror att mina resultat kommer att vara av värde för hur ämnet i fortsättningen kommer att diskuteras och bidra med empirisk kunskap till ett ämne som vanligtvis återfinns i debattforum. Ämnet är ständigt aktuellt då politiska skandaler är ett

fenomen som förmodligen alltid kommer att finnas. Därför är det viktigt att vi bemöter dessa inblandade människor opartiskt och sakligt så att dreven inte orsakar politikerns avgång i onödan.

2. Teori

Anledningen till att denna undersökning är viktig att genomföra är för att jag tror att det finns en strukturell, ojämlig behandling mellan män och kvinnor i allmänhet men kanske framför allt på högre maktpositioner. Min teori är således att kvinnliga politiker döms hårdare än sina manliga kollegor om de blir inblandade i en politisk skandal. Detta antagande grundar jag i att kvinnor i allmänhet förväntas vara skötsamma, uppträda föredömligt och alltid sätta andra människors behov i första rummet och aldrig själva blotta själviskhet och girighet. Eftersom kvinnor traditionellt sett är mindre vanliga inom politiken placeras de på en moralisk piedestal med orealistiska förväntningar och om de inte skulle klara pressen blir de hårt kritiserade (Brenton, 2011: 3). Ju mer oväntad överträdelsen är, vilken den då rimligtvis bör vara gällande kvinnor, desto hårdare döms man (Smith, Smith Powers & Suarez, 2005: 117). Då vi har en stereotyp uppfattning om att män till naturen är mer busiga gör att toleransnivån för deras tillkortakommanden blir högre. Om kvinnor anses ha en högre moral blir utrymmet för brister mindre (Bromander 2012: 215).

Dessa förväntningar anser jag inte drabbar män i samma utstäckning vilket resulterar i att allmänheten och media inte reagerar lika starkt som när det är kvinnor som missköter sig. När det i synnerhet handlar om kvinnor som våga sticka ut hakan och inte hymlar med att de är intresserade av att ha makt och avancera i karriären blir det kanske extra tacksamt att peka på hennes kön som en förklaringsfaktor till varför hon misslyckats med att vinna allmänhetens förtroende. Om kvinnor ifrågasätter eller beträder det traditionellt manliga reviret blir det legitimt att förolämpa henne som angriper detta på olika sätt (Kleberg & Widestedt, 2002: 92). När kvinnor är inblandade i politiska skandaler blir det ett sätt att återställa ordningen mellan könen; när kvinnor tabbar sig bevisar man en gång för alla att man som kvinna är hopplöst oförfärdig när det kommer till att inneha offentliga poster (Kleberg & Widestedt, 2002: 93)

2.1 Avgränsning

Hur och i vilka sammanhang denna ojämlikhet gestaltar sig kan däremot vara svårare att förklara. Jag planerar att kumulativt bygga vidare på Kajsa Danesjös (2013) kandidatuppsats

som studerade huruvida normbrottets karaktär, det vill säga om politikern hade misskött sig i yrkesrollen eller inom privatlivet, hade betydelse för hur hårt han eller hon dömdes av allmänheten. Hypotesen var att kvinnor blir hårdare dömda om brottet de begått har varit av privat karaktär medan män döms hårdare om de begått brott i yrket (Danesjö, 2013: 7). Hon kunde inte finna någon signifikant skillnad i sina resultat. Därför vill jag försöka komma med ytterligare en variabel som kan förklara det samband vi tror existerar, genom att peka på media som en förklaringsfaktor. Studier (exempelvis Hammarlin & Jarlbro, 2012; Carlin & Winfrey, 2009; Bromander, 2012) visar att media till stor del använder olika sätt att beskriva manliga och kvinnliga politiker på och att de skulle vara just beskrivningen, inte nödvändigtvis själva könet, som allmänhetens baserar sina domar på. Eftersom media är den absolut största informationskällan för allmänheten bör deras sätt att vinkla informationen på att påverka människors uppfattningar i hög grad. Om jag finner att politikern i de vinklade artiklarna döms hårdare kan jag konstatera att medias vinkling åtminstone samverkar med politikerns kön till att skapa en negativ uppfattning om politikerns lämplighet. Eftersom vi från dessa studier vet att bevakningen av kvinnliga politiker kan vara mindre obalanserad borde detta fenomen drabba kvinnor i större utsträckning och därmed vara anledningen till att de döms hårdare.

I min undersökning kommer jag inte att ta hänsyn till vilken partipolitisk tillhörighet politikern kan tänkas ha eftersom detta med stor säkerhet kan påverka resultatet beroende på var på vänster-högerskalan svarsdeltagarna placerar sig och för att undanröja olika tolkningar angående begreppet politiker kommer jag att hålla mig till statsråd.

3. Hypoteser

Hypotes 1: Kvinnor döms hårdare av allmänheten om hon är inblandad i en politisk skandal av privat karaktär i allmänhet.

Det finns en del forskning som tyder på att kvinnliga politiker trots allt döms hårdare än manliga även när media som variabel är neutral, det vill säga saklig och utan värdering. Kvinnor uppmärksammas oftare för privata normbrott medan männen oftare uppmärksammas för offentliga normbrott vilket kan tolkas som att ett större fokus läggs på kvinnornas privatliv. Männens privata angelägenheter ses som just privata medan kvinnor ifrågasätts (Bromander, 2012: 203). Gällande en manlig politiker är det inte omöjligt att man som utomstående är bättre på att separera privatlivet från yrkesrollen där brister i den ena rollen

inte rimligtvis borde innebära brister i den andra. För en kvinnlig politiker är det inte omöjligt att rollerna beblandas och är svåra att särskilja på ett sätt som gör att om man missköter sig hemma, hur ska man då kunna vara en bra politiker?

Hypotes 2: Kvinnor döms hårdare av allmänheten om hon är inblandad i en politisk skandal av privat karaktär om media vinklar rapporteringen till hennes nackdel i synnerhet.

Vinklade och osakliga tidningsartiklar är någonting som främst kvinnliga politiker utsätts för (Kleberg & Widestedt, 2002; Bromander, 2012) så vad händer om även manliga politiker utsätts för den behandlingen? Rimligtvis borde allmänhetens uppfattning även här påverkas negativt på samma sätt som gör gällande för de kvinnliga politikerna eller är de kanske så att en osaklig artikel skriven om en man är så ovanlig att allmänheten har svårt att ta den på allvar. Jag reserverar mig för utfallet gällande den vinklade artikeln men vidhåller att en kvinna lättare passar in i artikelns inramning som därmed tas på större allvar.

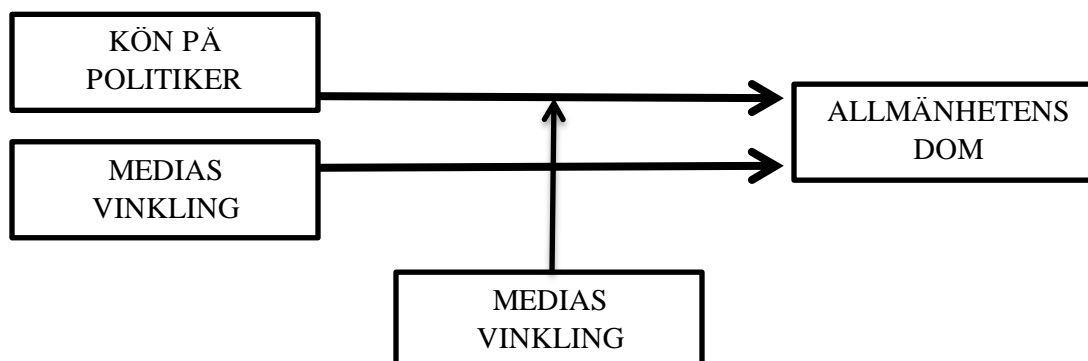
Hypotes 3: Politiker, oavsett kön, döms hårdare om hon är inblandad i en politisk skandal av privat karaktär om media vinklar rapporteringen till dennes nackdel.

Rimligtvis borde den eventuella osakliga mediareportering som kvinnor i större utsträckning utsätts för även påverka män på samma sätt om även de skulle utsättas för samma sak. Detta för att det då framförallt är själva vinklingen på mediabevakningen som leder till att de döms hårdare av allmänheten och inte könet på politikern. Medias vinkling borde därför rimligtvis även fungera som en direkteffekt på allmänhetens dom och fungerar därför som en alternativ oberoende variabel vid sidan av politikerns kön.

3.1 Frågeställning och variabler

Mitt syfte är därmed att genom ett experiment undersöka huruvida kvinnliga politiker döms hårdare av allmänheten än manliga i samband med politiska skandaler. Min oberoende variabel kommer således att vara "kön" och min beroende variabel "allmänhetens dom". En viktig kausal mekanism som jag kommer att ta hänsyn till som samspeletsvariabel och oberoende variabel gäller huruvida medias vinkling på artikeln bidrar till eller själv orsakar hur hårt politikern döms. När media domesticerar kvinnor innebär det att de förevisas till hemmets sfär (Kleberg & Widestedt, 2002; 90) Min frågeställning kommer således att vara:

Döms kvinnliga politiker hårdare av allmänheten i politiska skandaler om media vinklar artikeln på ett domesticerande sätt?

4. Kunskapsöversikt

Mycket tyder på att ämnet fortfarande är relativt outforskat ur empirisk synpunkt. Ämnet är ofta på tapeten men består framförallt av människors åsikter snarare än tillförlitlig data. Det kan vara svårt att finna samband som stämmer överens med varandra gällande tid, rum, kontext och ämne vilket kan göra ämnet svårhanterligt och korrelationsdragningar svåra.

4.1 Fenomenet politisk skandal

Fenomenet politiska skandaler är förmodligen lika gammalt som politiken själv och inte verkar politikerna lära sig av varandras misstag. Med jämna mellanrum presenteras nya fakta om folkvalda som slarvat med deklARATIONEN, TV-avgiften, offentliga kontokort och järnrör. Då medias roll minst sagt de senaste 50 åren har blivit allt viktigare och tillförskaffat sig allt mer makt är det inte heller onaturligt att de politiska skandalerna verkar bli allt fler, grövre och hamna gemene man betydligt närmare.

Politiska skandaler är ett vanligt förekommande fenomen i demokratier. Det kan till och med vara så att det är exklusivt för demokratier. Då demokratier är baserade på öppenhet, tillgänglighet och inkludering bäddar det för att de felaktigheter som alltid förekommer i offentlig förvaltning når offentligheten. Det underlag som skandaler kräver återfinns bara hos de stater som har ett redovisningsansvar (Tumber & Waisbord, 2004a: 1035). Fri press är en förutsättning för att kunna förvandla maktmissbruk till en offentlig angelägenhet (Tumber & Waisbord, 2004a: 1035). Att tillåta skandaler gör det möjligt att ifrågasätta den offentliga sektorn om den inte sköts (Johansson, 2004: 216)

Fenomenet politiska skandaler verkar aldrig minska till antalet, snarare tvärt om, och en stor anledning till det är media. Media har under de senaste decennierna förändrat sitt sätt att arbeta och lagt till nya strategier; de gräver bättre, de publicerar sådant som tidigare var otänkbart, eller de rapporterar helt enkelt mer än tidigare (Johansson, 2004: 14). Fenomenet grävande journalistik är en stor anledning till att skandaler har blivit så pass starkt integrerat i dagens politiska kultur. Vad som tidigare behölls hemligt och bakom stängda dörrar är idag en drivkraft för journalister (Ekström & Johansson, 2008: 61). Det är heller inte svårt att förstå varför skandaler säljer lösnummer (Johansson, 2004: 18). Teknologiska förändringar är en annan förklaring till varför antalet politiska skandaler i demokratier verkar öka. Nya internet- och kabelmedier som har ett ständigt flöde av information dygnet runt är ett billigt och effektivt sätt att följa upp och sprida ändlös information (Tumber & Waisbord, 2004b: 1147).

4.2 Vad är en politisk skandal?

Ordet skandals definition tar vi många för givet men det används ganska slarvigt i folkmun och kan beskriva både allvarigare händelser så som exempelvis korrupcion men också inom mer världsliga områden så som sportvärlden. Den brittiske sociologen John B. Thompson har i sitt ambitiösa verk *Political Scandal – Power and visibility in the media age* (2000) studerat fenomenet politisk skandal och lyckats komma fram till fem kriterier som bör uppfyllas för att en politisk skandal ska ha kommit till stånd (Thompson, 2000: 12).

1. Till att börja med måste händelsen i fråga vara en form av överträdelse av en norm eller värdering. Däremot *måste* inte alla normbrott resultera i en skandal. Händelsen kan både vara för mild eller för allvarig för att skandal ska vara en bra beskrivning. Få personer skulle anse att parkeringsböter är tillräckligt allvarligt för att kallas skandal trots att det klart och tydligt handlar om en överträdelse samtidigt som ordet skulle anses allt för trivialt för att beskriva brott mot mänskligheten så som folkmord (Thompson, 2000: 14). Vad som anses vara en överträdelse skiljer sig också mellan olika kulturella kontexter. Något som alltid anses vara skandalöst och väcka intresse hos allmänheten är överträdelser gällande sexuella relationer, finansiella snedsteg så som korrupcion och bedrägerier samt konventioner gällande utövandet av politisk makt, exempelvis Watergateskandalen¹ (Thompson, 2000: 15). Även om alla officiellt sätt är lika inför lagen är somliga mer sårbara inför fenomenet exempelvis människor som sitter på en position som representerar vissa värden som skandaler starkt går stick i stäv

¹ 1972 greps fem anställda inom det republikanska partiet i USA, med starka kopplingar till president Richard Nixon, för att ha brutit sig in i det demokratiska partiets högkvarter med syfte att avlyssna partiets telefonsamtal som ett steg i att hjälpa Nixon till valsegern 1972 (Palmowski, 2008).

med, exempelvis politiker (Thompson, 2000: 16). Samma normbrott bedöms olika beroende på vem som har utfört handlingen. Ju större dissonansen är mellan de förväntningar vi har på en viss person och personens faktiska handlande, desto större blir upprördheten (Johansson, 2004: 51),

2. För det andra måste handlingen bestå av hemliga element som tros existera av utomstående. De som bryter mot normer är väldigt angelägna om att se till att händelsen inte blir allmänt känd. Om ingen annan än de inblandade känner till händelsen kan det heller inte kallas för skandal. När allmänhetens misstänksamhet ökar framkallar detta behov hos de inblandade att dölja sanningen vilket också brukar ske (Thompson, 2000: 18-19).

3. För det tredje måste utomstående ogilla handlingen samt ta illa vid sig. Det räcker alltså inte att allmänheten känner till händelsen, de måste även se den som ett moraliskt övertramp och ibland även chockas eller uppröras av den. Då många människor i västländer inte längre håller lika hårt på traditionella normer håller de kvar vid dem på ett principiellt plan snarare än ett praktiskt. Trots att milda skandaler idag ändå kan få allvarliga konsekvenser för de inblandade beror det snarare på att allmänheten närmast roas än chockas av händelsen (Thompson 2000: 19-20).

4. För det fjärde måste utomstående uttrycka sitt ogillande genom att offentligt fördöma handlingen. För att en skandal ska komma till stånd krävs det alltså inte bara att utomstående ogillar det som skett, de måste också uttrycka sina åsikter till andra då en skandal ofta bildas av responsen från andra. Denna respons bör bestå av fördömande, tillrättavisande och ett uttryckt ogillande till dem handlingarna bär skam till. Åsikterna måste höras av ett större antal människor. Om det endast tisslas och tasslas blir det på sin höjd ett rykte men ingen skandal. En skandal kan mycket väl föregås av ett försiktigt rykte men måste övergå till att uttryckas offentligt. Genom media sprids idag åsikter lätt och spelar därmed en viktig roll i att utveckla en händelse till en skandal då media teoretiskt sätt når miljontals människor med ett knapptryck (Thompson, 2000: 20-21).

5. För det femte måste fördömandet av handlingarna kunna leda till skadat rykte för de inblandade. Även om så inte alltid är fallet finns det alltid en *risk* att den inblandades rykte påverkas negativt eller att de till och med tvingas lämna sin post. Som ett resultat av det sargade ryktet vill de inblandade ofta rentvå sig själva på olika sätt; antingen genom att hota att ta till rättsliga åtgärder, förneka att det hon/han anklagas för har ägt rum eller att de inte har haft något med händelsen att göra. Om man inte lyckas övertyga offentligheten om sin

oskuld är risken stor att dessa försök får ännu större skada. Ett annat alternativ är att helt enkelt deklarerar sin skuld i hopp om att ärligheten resulterar i sympati från andra. Dessa strategier används främst för att rädda sin personliga stolthet och den form av makt den vilar på, det vill säga ens möjlighet att i framtiden kunna använda sitt rykte till att vinna andras förtroende att bedriva deras intressen (Thompson, 2000: 22-23).

Skandaler är i realiteten komplexa till sin struktur och behöver inte gå till på exakt det vis som beskrivits ovan då olika skandaler består av olika omständigheter och faktorer. Mönstret är sällan linjärt men de fem punkterna bör ingå på ett eller annat sätt (Thompson, 2000: 24).

4.3 Politiska skandalers inverkan på politiskt förtroende

Förtroende är viktigt för att vi ska kunna fungera i våra sociala liv; allt ifrån personliga relationer till globalt samarbete. Inom det politiska fältet är förtroende avgörande för att politikerna ska kunna befästa deltagande och stöd från allmänheten som karaktäriserar demokratisk politik som ger de folkvalda mandat att agera å väljarnas vägnar. Även om misstro mot politiker historiskt sett inte är ovanligt och därmed inte riskerar att motarbeta demokratin finns det ändå anledning att se upp med de risker som ett ökat antal politiska skandaler kan medföra. En potentiell konsekvens är att misstro kan leda till att väljare betonar ledares karaktär i hopp om att finna en representant med starkare moral som kan hjälpa till att återuppbygga det sargade förtroendet. Resultatet blir då en ledare med ett fläckfritt förflutet men med en begränsad förmåga att åstadkomma vad som rimligtvis förväntas av en politisk ledare (Thompson, 2000: 253-255).

Ett andra problem är att när misstro väl fått fäste kan det vara svårt att hindra en fortsatt utveckling. Detta kan generera en genomgripande attityd av misstro som inte bara påverkar politikern i fråga utan politiker, politik och politiska institutioner per definition. Det spelar ingen roll vem som sitter på posten, regeringen går ändå inte att lita på. Om man inte tror att politiker kan göra en positiv skillnad för individen kan resultatet bli att man drar sig tillbaka från det politiska deltagandet och slutar att rösta. (Bowler, 2004: 271; Thompson, 2000: 255-256). Om allmänheten vänder det politiska systemet ryggen på grund av cynism och misstro kan demokratin på sikt försvagas (Thompson, 2000: 259). Därför kan det sjunkande politiska förtroendet som återfinns i många demokratiska stater förklaras av antalet politiska skandaler som uppmärksammats sedan 50- och 60-talen vilket på sikt kan orsaka ett legitimitetsproblem för de politiska institutionernas förmåga att representera väljarnas intressen (Bowler, 2004: 272).

4.4 Kvinnor i politiska skandaler

Kvinnliga politiker är numera iblandade i skandaler lika ofta som manliga politiker i de nordiska länderna som ett resultat av hög kvinnorepresentation (Bromander, 2012: 58; Strand Hornes, 2012: 133). Politiken behöver däremot inte utgöra ett undantag från den könsordning som återfinns i samhället vilket påverkar sättet kvinnor drabbas av politiska skandaler på som därför inte agerar på samma villkor inom politiken (Bromander, 2012: 103). Politiken har historiskt sett varit männens domän medan kvinnorna har varit förpassade till hemmet och då politiken har formats av män, för män och om männen utgör normen kan de kvinnor som bryter mot denna starkt ifrågasättas (Bromander, 2012: 214-215). Gällande kvinnoskandaler sätts oftare personen i fokus medan de manliga skandalerna kritiseras i saklighet vilket kan betyda att granskningen av män är mer balanserad (Bromander, 2012: 206).

Kvinnor utsätts för en större risk att det privata blir offentligt medan det för män oftare förblir privat. Exempelvis ägnas det mer tid och intresse åt att beskriva hur många barn hon har och vem hon är gift med och hur hon klarar av att kombinera yrket med privatlivet (Bromander, 2012: 50-51).

Detta kan förklaras av att kvinnor i politisk ledarställning ofta finner det önskvärt att vara öppenhjärtiga om sitt liv utanför yrket för att på så vis göra det privata offentligt så att mjuka politiska frågor, exempelvis barnomsorg och äldreomsorg, kommer upp på den politiska agendan och ges samma tyngd. Detta för att dessa områden ofta hanteras av kvinnliga politiker samt att kvinnor i allmänhet är mer beroende av dessa institutioner (Kleberg & Widestedt, 2002: 90). Detta resulterar dock i att de i offentligheten riskerar att i större utsträckning bli kränkta som privatpersoner eftersom mer fokus läggs på deras person medan män kritiseras i egenskap av offentlig person (Kleberg & Widestedt, 2002: 92). Om man tidigare har varit öppenhjärtig med sitt privatliv i media får man skylla sig själv om detta sedan används emot henne i form av smutskastning (Kleberg & Widestedt, 2002: 99). Ett exempel på detta är när vänsterpartiets förra partiledare Gudrun Schyman stämde Expressen för grovt förtal gällande en artikel publicerad i november 2001. Expressen påstod att innehållet inte tillhörde ett privatliv som hon hade rätt att undanhålla offentligheten (Kleberg & Widestedt, 2002: 95).²

² Stämningen gällde en artikel som publicerades av Expressen i november 2001 som sa att Gudrun Schyman spelade in en erotisk film med sin man med löpsedeln ”Man ska bli kåt” med ett fotografi på

Det faktum att män och kvinnor hanterar skandaler olika kan också ha betydelse. Även om inte alla är överens om att denna skillnad faktiskt existerar kan man konstatera att huruvida man väljer att rättfärdiga, ursäkta eller förklara sitt handlande även påverkar i vilken grad deras snedsteg döms ut (Bromander, 2002: 21). En teori är att kvinnor tenderar att be om ursäkt oftare medan männen vill försöka rättfärdiga eller förneka sina handlingar. Detta bottnar i att kvinnor vanligtvis lättare erkänner sina fel och brister (Bromander, 2012: 215-216). En annan teori menar att kvinnor som har lärt sig att bete sig som män för att vinna makt och inflytande i politikens manliga korridorer inte är mer bekväma med att be om ursäkt än män men att de oftare förväntas visa skuld känslor och be om ursäkt eftersom de ses som mer ödmjuka, passiva och känslomässiga (Strand Hornes, 2012: 148; Smith, Smith Powers & Suarez, 2005: 118). Fördelen med att som kvinna be om ursäkt är att allmänheten också lättare förlåter eftersom de vill bevara bilden av kvinnan som mer etisk av könen (Smith, Smith Powers & Suarez, 2005: 118). Detta visar på de retoriska utmaningar kvinnor ofta ställs inför i en politisk skandal (Strand Hornes, 2012: 148).

4.5 Medias beskrivning av kvinnliga politiker

En del forskning tyder på att de kvinnor som lyckas i politiken kommer att synas i sömmarna på ett annat sätt än männen vilket ofta innebär att feminina kvinnor bedöms vara inkompetenta medan kompetenta kvinnor bedöms vara icke-feminina (Carlin & Winfrey, 2009: 327). Medias sexism kan blottas på olika sätt. Diana Carlin och Kelly Winfrey (2009) studerade hur amerikansk media porträtterade de båda president- och vicepresidentkandidaterna Hillary Clinton och Sarah Palin i samband med primär- och presidentvalen 2008. När medierna skrev om Palin lade de mycket vikt vid hennes vackra utseende vilket underförstått innebar att har man vunnit skönhetsävlingar kan man aldrig vara lämplig att inneha posten som vice president och anledningen till att hon ogillas av andra kvinnor beror på att hon är så snygg. När de skrev om Clinton använde de sig av motsatt tillvägagångssätt vilket innebar att istället kritisera henne för att inte vara tillräckligt snygg; hennes politiska framgång beror på att hon är offer för otrohet och anledningen till att hon bär byxdressar är för att dölja sin kurviga figur. Så trots att medierna behandlade Palin och Clinton på två helt olika sätt var de ändå offer för samma stereotypiska och sexistiska

en leende Gudrun Schyman bredvid. Hon menade att orden lades i hennes mun vilket Expressens chefredaktör förnekade (Kleberg & Widestedt, 2002: 95).

föreställningar (Carlin & Winfrey, 2009: 329-332) vilket kan förklaras av människors rädsla för att se en kvinna vid makten (Carlin & Winfrey, 2009: 338). Anledningen till att de båda kandidaterna misslyckades med att nå sina politiska mål berodde på bristfälliga kampanjer och oerfarenhet och alltså ingenting som hade med dem som kvinnor att göra. Trots det relaterades deras misslyckanden till könsstereotyper (Carlin & Winfrey, 2009: 339). Det är viktigt att poängtera att medias eventuella skeva rapportering av kvinnliga politiker representerar *en* bild av verkligheten. Det är aldrig svart eller vitt och bara för att kvinnor kanske döms hårdare innebär inte det att män alltid slipper undan (Bromander, 2012: 213).

4.6 Kvinnoforskning

Då denna uppsats är skriven med ett genusperspektiv kan det vara på plats att ge en kort introduktion till kvinnoforskning i allmänhet och kvinnors representation i organisationer i synnerhet för att få bättre förståelse för den utgångspunkt mitt forskningsområde tar sin början. Kvinnoforskning eller genusforskning som forskningsområde tog fart efter den starka kvinnorörelsen på 1960–70-talen då antalet kvinnor inom högre utbildning och arbetslivet ökade vilket även resulterade i fler kvinnor inom forskningen. Detta innebar att nya discipliner inom forskningen tog plats som framförallt kritiserade det tidigare könsblinda förhållningssättet och ledde till att ett helt nytt forskningsfält öppnades som gav utrymme till att reflektera över de konsekvenser som mandominansen inom vetenskapen hade resulterat i. Forskarvärlden hade i beskrivningen av människan använt sig av män som utgångspunkt (Wahl et al., 2011: 29-30).

Jämställdhet innebär att män och kvinnor har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter på livets alla områden och trots en feministisk kamp som varat i två decennier är män och kvinnor fortfarande inte jämställda, bland annat inom området politisk makt. Sverige anses som ett av de länder i världen som kommit längst i jämställdhetsarbetet i och med hög andel kvinnor i parlamentet och arbetslivet samt att välfärdsåtgärder underlättat kombinationen av förvärvsarbete och omsorgsarbete. Trots detta finner vi fortfarande stora skillnader mellan könen där kvinnorna missgynnas gällande exempelvis lönenivåer, chefspositioner och hemarbete (Wahl et al., 2011: 26). Detta patriarkala mönster kallas för könsordningen för att visa på den maktfördelning mellan kvinnor och män som innebär att det idag är män som har störst inflytande över samhället (Wahl et al., 2011: 27). Kvinnoforskning handlar därför om att belysa skillnaderna mellan män och kvinnor och därigenom visa på kön som en tidigare

försummad variabel vilket har gett upphov till helt nya frågeställningar inom forskningen (Wahl et al., 2011: 28).

Det finns olika kulturella regler för män och kvinnor i organisationer som bedömer vad som är lämpligt, passande och normalt för de olika könen. Dessa ligger i sin tur till grund för hur organisationer struktureras vilket brukar resultera i kvinnor och män på olika positioner med olika sysslor. Dessa uppdelningar åtföljs senare av förklaringar och rättfärdiganden som hjälper till att normalisera dem i kulturen (Wahl et al., 2011: 106). Begreppet könsmärkning innebär att vissa yrken och sysslor tillskrivs vissa kön vilket leder till segregering inom yrkeslivet (Wahl et al., 2011: 114) och när antalet kvinnor blir allt fler inom ett tidigare mandominerat yrke ses de som avvikare. Även om den deskriptiva jämställheten inom många områden är uppnådd kan normen för positionen i fråga fortfarande utgöras av en man. I dessa fall blir kvinnor ofta en representant för hela kvinnosläktet och får symbolisera alla kvinnor i organisationen. Detta kan innebära att om en kvinna misslyckas med sina åtaganden, är det ett misslyckande för alla kvinnor (Wahl et al., 2011: 134).

4.7 Könsschemateori

Könsschemateorin är sannolikt något man som privatperson använder sig av när man tar del av kortfattad information, till exempel då en politiker är iblandad i en skandal. För att på ett snabbt sätt kunna fatta beslut med lite information tillgänglig använder vi oss ofta av heuristiker, så kallade kognitiva genvägar. Ett sätt att göra detta på är att börja med att notera en persons kön och de egenskaper man normalt brukar tillskriva det könet, så kallade könsscheman, för att sedan kunna utvärdera exempelvis politiska kandidater efter stereotypiska antaganden. Ett schema är ett kognitivt nätverk av associationer som organiserar en individs perception. Den nya informationen som inkommer analyseras och matchas med den redan existerande, lagrade informationen. Detta gör att det går snabbt och smidigt att analysera information men risken är att det skapar fördomar genom att man utgår från att saker och ting förhåller sig som de brukar göra (Dolan, 2014: 97; Lipzits, 1981: 355). Ju mindre information man har att tillgå desto troligare är det att man använder sig av könsscheman (Sanbonmatsu, 2002: 31). Trots en del olikheter är åtskillnaden mellan könen en grundläggande organiseringsprincip i alla kulturer. Pojkar och flickor förväntas ha olika egenskaper och intressen som definieras som feminina respektive maskulina. Barnet lär sig sedan och tar efter beteenden som är starkt förknippat med sitt eget kön (Lipzits Bern, 1981: 354). När det kommer till att exemplifiera olika kön använder vi oss därför ofta av

könsscheman. När ett barn lär sig vad samhällets könsschema innehåller lär de sig vilka attribut som länkas samman med sitt eget kön och använder sedan detta som en guide för framtida analyser (Lipzits, 1981: 355). Detta lär barn att den dikotomiska uppdelningen mellan manligt och kvinnligt är av relevans för alla aspekter av livet (Lipzits, 1981: 362).

Väljare kan använda politikerns kön som en ledtråd (Sanbonmatsu, 2003: 575). Ju mindre kunnig man är på området politik desto mer troligt är det att man använder sig av personens egenskaper, ex kön, när man gör bedömningar (Sanbonmatsu, 2003: 575-576). Vilka stereotyper man använder sig av när man utvärderar politiker kan ses som en förlängning av de stereotyper man använder sig av när det kommer till kön i allmänhet (Sanbonmatsu, 2003: 580). Kvinnliga politiska kandidater verkar för väljarna bli en symbol för kvinnors osäkra natur inom politiken och mycket tyder på att väljare förlitar sig på könsstereotyper, både när det går bra och dåligt, för att utvärdera kvinnors lämplighet att styra (Dolan, 2014: 96). Dessa stereotyper kan både hjälpa och stjälpa kvinnor på politiska poster (Dolan, 2014: 97) och att väljare i allmänhet tycker att ett visst kön är bättre på vissa politiska frågor vet vi (Sanbonmatsu, 2002: 21). Kvinnor anses i allmänhet vara mer lämpade att hantera mjuka politiska frågor så som barnomsorg, äldreomsorg och utbildning medan män anses vara mer kompetenta inom områden som arbetsmarknad och budget (Dolan, 2014: 97; Banwart, Bystrom & Robertson, 2003: 671).

5. Metod

För att på bästa och säkraste sätt kunna besvara min frågeställning kommer ett experiment med endast-efterdesign att genomföras. Experiment är i många avseenden den bästa metoden för att kunna uttala sig om orsak och verkan genom att endast låta den oberoende variabeln variera och låta övriga potentiella förklaringsfaktorer vara konstanta (Esaiasson m.fl. 2012: 327). Det enda som kommer att variera mellan experimentgrupperna är den oberoende variabeln ”kön på statsråd” samt samspelsvariabeln ”medias vinkling”. I övrigt kommer alla deltagare inom samma experimentgrupp få exakt samma information och efterföljande frågor.

Experimentet kommer att genomföras bland personer på en plats med stor mångfald, i mitt fall centralstationen i Göteborg. Det kommer att bestå av att deltagarna kommer att få en politisk skandal presenterad för sig i form av en fiktiv tidningsartikel. Hälften av experimentdeltagarna kommer att få läsa en tidningsartikel där ett statsråd har dömts för ett brott och där artikeln är vinklad på ett typiskt manligt sätt. Den andra hälften av

experimentdeltagarna får läsa en tidningsartikel där ett statsråd har dömts för ett brott och där artikeln är vinklad på ett typiskt kvinnligt sätt. Vad som menas med en typisk manlig respektive kvinnlig vinkling förklaras under operationalisering. Experimentet kommer att innehålla fyra olika experimentgrupper och då varje grupp bör bestå av minst 30 personer (Esaiasson m.fl. 2012: 332) innebär det att totalt 120 personer bör delta.

Grupp 1 kommer att få läsa en manligt vinklad artikel där ett manligt statsråd har begått ett brott.

Grupp 2 kommer att få läsa en manligt vinklad artikel där ett kvinnligt statsråd har begått ett brott.

Grupp 3 kommer att få läsa en kvinnligt vinklad artikel där ett manligt statsråd har begått ett brott.

Grupp 4 kommer att få läsa en kvinnligt vinklad artikel där ett kvinnligt statsråd har begått ett brott.

5.1 Etik

Då man i experiment manipulerar den oberoende variabeln är det viktigt att resonera kring etiken. Detta genom att informera deltagarna tillräckligt mycket innan för att de ska kunna genomföra experimentet på bästa sätt utan att avslöja för mycket om syftet samt att det rör sig om ett experiment. Det är dessutom viktigt att informera deltagarna efter experiment vad det har rört sig om ifall de har några funderingar eller vill dra tillbaka sin medverkan. I praktiken kommer deltagarnas anonymitet i min undersökning att vara helt säkrad och samtidigt bedömer jag inte att deras insats kommer att vara av betydelse för dem personligen. Därför kommer jag inte hålla fast vid denna regel till 100 % utan bedömer från fall till fall hur intresserade deltagarna är och nöjer mig eventuellt med att fråga efteråt om de vill veta mer. Människor på centralstationen har ofta en tid att passa och jag vill inte störa dem mer än nödvändigt.

När det kommer till att konstruera de fiktiva tidningsartiklarna är det viktigt att finna en balans i skandalens karaktär. Som jag nämnde tidigare kommer jag att bygga vidare på Kajsa Danesjös kandidatuppsats från 2013 vilket innebär att jag kommer att använda mig av en av hennes fiktiva artiklar som i min studie kommer att representera den manligt vinklade. Den kvinnligt vinklade artikeln kommer att vara inspirerad av den första men med ett tydligt

moraliserande från tidningsförfattarens sida. I konstruerande av den senare artikeln gäller det att i tonen vara tillräckligt dömande men inte så mycket så att det inte blir trovärdigt.

5.2 Operationalisering

Svarsenkäten bör inledas med en introduktion som skapar en mjukstart för experimentdeltagaren. De bör först och främst beröra *kön* för att kunna försäkra mig om att svarspersonerna är jämnt fördelade efter denna variabel. Detta på grund av att svarspersonens kön mycket väl kan ha en inverkan på hur man ser på politikerns skuld. Det är inte otänkbart att män kommer att vara strängare mot den kvinnliga politikern än vad kvinnor kommer att vara. Många andra scenarier är givetvis möjliga och ser därför kön som en viktig variabel att ta i beaktning. Även *ålder* är en faktor som på samma sätt kan ha betydelse för svarspersonernas könsstereotypa värderingar. Här tänker jag mig att äldre personer eventuellt besitter ett mer traditionellt genustänk. Även här finns en stor öppenhet för olika sambandsmönster men ålder liksom kön bör tas i beaktning. Även en fråga om personens *allmänna förtroende till politiker* bör beröras. Detta för att kunna jämföra gruppmedelvärdet av denna fråga mot dem politikern i artikeln i fråga. Om svarspersonerna har lågt förtroende för svenska politiker i allmänhet är det kanske inte stimulit i experimentet som ger ett lågt resultat på förtroendeskalan utan åsikter som personen besatt innan.

Efter att deltagarna har besvarat dessa inledande frågor får de lov att ta del av en av de fyra tidningsartiklarna. När media vinklar artikeln på ett kvinnligt sätt är det vanligare att man skriver ut könet, antal barn och civilstatus på politikerna vilket befäster deras roller som mor och fru (Banwart, Bystrom, & Robertson, 2003: 670). Media täcker mindre gällande kvinnors sakfrågor men mer om deras utseende, personlighet och familj vilket gör det svårt för väljare att förknippa kvinnor med just sakfrågor (Carlin & Winfrey, 2009: 329). Under tiden som tobleroneaffären³ var hett nyhetsstoff användes många feminina uttryck för att beskriva Mona Sahlin så som järnkvinna, hemmafru, kronprinsessa, mamma, fru, och journalister lade mycket vikt vid det faktum att hon var en ung kvinna. Samtidigt kritiserades hon för sin påstådda brist på kunskap (Hammarlin & Jarlbro, 2012: 118-121). Dessutom ledde det faktum att hon var slarvig med ekonomin till att hon även ifrågasattes som mamma (Hammarlin & Jarlbro, 2012: 123). Det är också vanligare att man påminner om kvinnors tidigare misskötsel

³ I oktober 1995 blev det känt att dåvarande arbetsmarknadsminister Mona Sahlin hade använt statens kreditkort för att göra privata inköp, bland annat chokladen Toblerone (Hammarlin & Jarlbro, 2012: 120)

i samband med politiska skandaler. Medier tycks också tvivla på kvinnors förmåga att prestera på ny mark och efterfrågar där erfarenhet som en viktig faktor i större utsträckning än vad gäller för män (Bromander, 2012: 49). Allt detta bör indikera på att hon inte hör hemma i politiken vilket innebär att en kvinnlig spegling bör vara negativt för den inblandade personen.

När en artikel är vinklad på ett typiskt manligt sätt innebär det bland annat att män i större utsträckning figureerar i samband med sakfrågor och mindre gällande hans privatliv (Bromander, 2012: 49, 203). Männens skandaler behandlas av media mer förlåtande medan kvinnorna oftare krävs på sin avgång (Bromander, 2012: 204-205) och politiska kandidater som av media porträtteras på ett typiskt manligt sätt anses vara mer dugliga (Kahn, 1992: 504).

Efter att svarspersonen tagit del av stimuli bör experimentfrågorna ställas. Vad är det jag vill veta och hur ska jag ta reda på det? Frågorna får inte vara för många men tanken är att alla ska vara en indikator på samma sak nämligen "allmänhetens dom". I stället för att rätta ut fråga svarpersonerna hur hårt de dömer ut politikerna kan man ställa mer försiktiga frågor som ändå fångar upp det jag vill ta reda på. Tanken är att sedan konstruera ett index över experimentfrågorna. Det innebär att man slår ihop svaren från dessa frågor för att skapa ett gemensamt medelvärde. Ett index gör analysen betydligt mer lätthanterlig om man bara har ett medelvärde att ta hänsyn till samt att det minimerar eventuella slumpmässiga utfall som man skulle kunna ha fått om man endast haft en fråga (Esaiasson m.fl., 2012; 386-387).

En första självklar fråga bör vara *Hur stort förtroende har du för politikern i texten?* På så vis fångar man upp personens grundläggande förtroende och om normbrottet påverkar politikerns lämplighet som folkvald. Därefter vore det intressant att fråga *Bör politikern avgå från sin ministerpost?* samt *I vilken grad är denna politiker en god representant för svenska medborgare?* Huruvida politikern anses behöva avgå bör vara en bra indikator på allmänhetens dom och eftersom den svenska politiken i stor utsträckning bygger på representativitet och att politikerna har mandat att föra vår talan får en dålig representant anses ha dömts hårt. För experimentets skull är det avgörande att svarsdeltagaren faktiskt uppfattar könet på politikern. Därför är det på sin plats att avsluta med en kontrollfråga nämligen *Uppfattade du könet på politikern i artikeln?* På så vis kan jag vara säker på att den beroende variabeln kan ha påverkat. Jag vill passa på och påminna om att då jag bygger vidare på Kajsa Danesjöes (2013) examensarbete är även frågorna från enkäten hämtade från

hennes uppsats. Anledningen till det är att om jag ska kunna jämföra mina resultat med hennes bör samma frågor användas.

5.3 Validitet

Ur erfarenhetssynpunkt är jag medveten om att det ofta är inom operationaliseringen man stöter på problem gällande den interna validiteten. Kommer dessa frågor att mäta det jag vill att de ska mäta? Efter noga övervägande känner jag mig trots allt bekväm med de frågor jag redovisat och att de är tillräckligt tydliga för att inte misstolkas. Jag vet vad jag vill att de ska mäta och varför de är viktiga för resultatet. Utmaningen ligger snarare i sättet jag väljer att författa mina tidningsartiklar på. Kommer de att vara tillräckligt trovärdiga? Kommer människor ens förstå att de ska föreställa tidningsartiklar?

Viktigt för den kvinnligt vinklade artikeln är personfixeringen vilket innebär att namn bör skrivas ut. Jag har försökt att välja två vanliga och åldersneutrala namn som inte finns representerade bland Sveriges statsråd. Dock kan man inte utesluta att namnen innebär en laddning för svarspersonen på något sätt som kan påverka bedömningen. Den manligt vinklade artikeln fungerar mest som en notis och säkerställer även politikerns integritet. Jag har resonerat kring huruvida namn bör skrivas ut även här men ser inte varför det skulle vara viktigt. Det viktigaste är att könet skrivs ut.

6. Resultat

6.1 Urval

Det material som ligger till grund för min analys består av svarsenkäter från 119 personer, från fyra olika experimentgrupper, som vid tidpunkten befunnit sig på centralstationen i Göteborg. Datasamlingen har skett under sammanlagt 5 timmar och 20 minuter vid tre olika tillfällen. I grupp 1-3 svarade alla på alla frågor medan en person i grupp 4 inte fullföljde svarsenkäten. Grupp 4 består därmed av 29 personer medan de andra tre utgörs av 30 personer per grupp. Enkäterna i sin helhet återfinns i appendix längst bak i uppsatsen.

Gällande kontrollfrågan *Uppfattade du om politikern var man eller kvinna?* var det 19 personer som antingen inte uppfattade könet eller kryssade i fel kön. Detta är betydligt fler än förväntat och en smula oroande för analysen. Om man tror att den oberoende variabeln påverkar, i detta fall kön, är det avgörande att svarsdeltagaren uppfattar den. Anledningen till att människor misslyckats med detta kan vara att de inte varit tillräckligt uppmärksammade på

antingen frågorna eller stimulitexten. En annan teori är att kontrollfrågan framstår som något av en kuggfråga för deltagarna som börjar tveka och tänka efter för mycket. Jag kan inte urskilja något särskilt mönster mellan grupperna; i grupp 3 var det en person som kryssade i fel ruta medan grupperna 1, 2 och 4 hade 7, 5 respektive 6 felsvar.

Halvvägs in i datainsamlingen noterade jag att många deltagare vände på pappret och dubbelkollade könet innan de svarade på sista frågan. Detta tror jag inte beror på att de inte uppfattade könet utan att de som i teorin ovan blir lite ställda av frågan som kan framstå som märklig. Därför hade det varit betydligt bättre att placera kontrollfrågan direkt efter stimulitexten och *innan* experimentfrågorna. Då kan man vara säker på att deltagaren varit medveten om könet när man svarat på de efterföljande frågorna (förutsatt att man kryssat i rätt kön) och alltså inte vänt på pappret och upptäckt detta efteråt.

Efter att ha exkluderat de svarspersoner som inte uppfattade könet i en ny analys visar det sig att resultatet blir något annorlunda i jämförelse med resultatet i tabell 4. Kvinnan i grupp 4 dömdes även här mildast med ett medelvärde på 2,96. Därefter är ordningen omkastad med mannen i grupp 1 på 2,19, mannen i grupp 3 på 2,17 och sist med hårdast dom hamnar här kvinnan i grupp 2 med ett medelvärde på 2,09. Kvinnan i grupp 4 döms även här överlägset mildast vilket stärker resultatet i den ursprungliga ANOVA. Dock halkar kvinnan i grupp 2 ner till att ha dömts hårdast av dem alla. ANOVA visar en signifikans på 0,028 mellan grupperna 2 och 4 och F-värde 3,163. Trots att medelvärdet mellan de tre senare grupperna ligger nära varandra påverkar detta ändå den ursprungliga ANOVA-analysens tillförlitlighet något. Trots detta har jag bestämt mig för att behålla dessa personer i urvalet. Med tanke på att ett flertal personer veckor ha uppfattat könet då det vänt på pappret i slutet samt att en del personer rimligtvis har chansat och chansat rätt, vore det godtyckligt att bara plocka bort dem som kryssade i fel ruta då rimligtvis fler personer inte uppfattat könet. Det faktum innebär att man får utläsa resultatet med viss försiktighet och detta i åtanke även om liknande situationer är att vänta i alla typer av undersökningar.

6.2 Deskriptivt resultat

Nedan följer en presentation av ålders- och könsfördelningen bland svarspersonerna för att på så vis garantera slumpen och randomiseringen

Tabell 1. Könsfördelning bland svarspersonerna i procent

Grupp	Män	Kvinnor
1	56,7 %	43,3 %
2	56,7 %	43,3 %
3	50 %	50 %
4	38 %	62 %

$F(3,115)=0,906, p>0,005$. Kommentar: ANOVA visar en signifikansnivå på 0,44, vilket innebär att kön fördelningen mellan grupperna inte skiljer sig åt signifikant.

Tabell 1 visar att kön fördelningen i grupperna 1 och 2 föll ut lika, vilket innebär 17 män och 13 kvinnor i varje grupp. Detta tycker jag visar på att slumpen har gjort sitt jobb på ett tillräckligt bra sätt. I grupp 3 blev det till och med en exakt fördelning mellan könen med vardera 15 vilket är optimalt. Däremot blev andelen kvinnor något hög i grupp 4; 18 jämfört med endast 11 män. Jag hade gärna sett den mer jämställd men tror ändå inte att fördelningen påverkar tillförlitligheten på ett negativt sätt.

Tabell 2. Åldersfördelning bland svarspersonerna i procent

Grupp	< 30	31-40	41-50	51-60	>60
1	46,7 %	10 %	16,7 %	13,3 %	13,3 %
2	63,4 %	13,3 %	13,3 %	0 %	10 %
3	66,7 %	10 %	6,7 %	13,3 %	3,3 %
4	58,6 %	10,3 %	10,3 %	13,9 %	6,9 %

$F(3,115)=1,768, p>0,05$. Kommentar: ANOVA visar en signifikansnivå på 0,157, vilket innebär att åldersfördelningen mellan grupperna inte skiljer sig åt signifikant.

Ambitionen har varit att få en så jämn fördelning som möjligt mellan de olika åldersgrupperna men som tabell 2 visar är den yngsta åldersgruppen starkt överrepresenterad. Detta tror jag framför allt beror på att denna grupp var mer benägen att ställa upp som deltagare eller också att de var betydligt fler i antal på Göteborgs centralstation. Detta är inte önskvärt ur ett forskningsperspektiv men framför allt annat värderar jag randomiseringen och så länge alla grupper ser ungefär likadana ut anser jag att resultatet blir tillförlitligt ur den synpunkten. Med tanke på att 30 personer trots allt är ganska så lite räcker det med en person mindre i varje åldersgrupp för att procenten ska förändras avsevärt.

Tabell 3. Allmänt politikerförtroende

Grupp	Allmänt politikerförtroende
1	3,6
2	3,75
3	3,733
4	3,685

$F(3,115)=0,086, p>0,05$. Kommentar: ANOVA visar en signifikansnivå på 0,968, vilket innebär att det allmänna politikerförtroendet mellan grupperna inte skiljer sig åt signifikant.

Tabell 3 visar det allmänna politikerförtroendet svarsdeltagarna fick uppge på fråga ett. Svarsdeltagarnas allmänna politikerförtroende är relativt jämt mellan grupperna samt högre än det förtroende de känner för politikern i artikeln vilket jag tolkar som att det inte kan ha haft allt för stor betydelse för det låga indexvärdet. Trots detta kan man inte undgå att poängtera att ordet politiker kan innebära olika saker för olika personer. Det kan till exempel innebära en stor skillnad huruvida svarspersonen tänker på en kommunpolitiker eller en rikspolitiker men dessa eventuella olika tolkningar verkar ändå ha slagit jämnt ut.

6.3 Analytiskt resultat

För att analysera mitt datamaterial har jag matat in informationen i dataprogrammet SPSS. Efter att ha skapat ett index över frågorna *I vilken grad känner du förtroende för denna politiker? I vilken grad anser du att denna politiker kan fortsätta sitt arbete som politiker?* samt *I vilken grad är denna politiker en god representant för svenska medborgare?* testar jag tillförlitligheten. Genom att testa indexets reabilitet med Gronbachs alpha kan man ta reda på hur bra dessa frågor korrelerar med varandra, det vill säga att om man skattar en fråga högt bör man även skatta de andra högt om de ska mäta samma sak. Gronbachs alpha sträcker sig från 0 till 1 och ju närmare 1 desto högre reabilitet. Tumregeln säger att allt över 0,7 är tillräckligt bra för att räknas som reliabelt (Sundell, 2012, 28 april). Det visar sig att måttet på mitt index visar ett värde på 0,826 vilket får tolkas som en mycket god tillförlitlighet. Detta betyder att frågorna har överensstämt väl och gör den slutgiltiga analysen där jag jämför dessa medelvärden tillförlitlig.

Därefter genomför jag en envägs variansanalys, mer känt som ANOVA. ANOVA är lämpligt att i mitt fall använda då man vill jämföra medelvärden mellan fler än två grupper med ett enda test (Sundell, 2010, 21 december).

Tabell 4. Resultat ANOVA

Grupp	N	Medelvärde	Standardavvikelse
1	30	2,17	1,00
2	30	2,32	1,24
3	30	2,2	0,98
4	29	3,01	1,47

$$F(3,115) = 3,262, p < 0,05$$

Utifrån tabell 4 kan vi utläsa att politikern i grupp 1 dömdes hårdast av svarsdeltagarna följt av politikerna i grupperna 3 och 2. Politikern i grupp 4 kom lindrigast undan. Medelvärdena varierar från 2,17 till 3,01 efter svarsalternativen 1= ”inget förtroende överhuvudtaget”, ”bör avgå som politiker” och ”dålig representant” samt 7= ”helt och fullt förtroende”, ”fortsätta utan problem” och ”god representant”. Alla politiker hamnade bland de lägre värdena. Signifikansnivån på 0,024 visar att resultatet mellan åtminstone två av grupperna är signifikant med 95 % säkerhet. I klarspråk innebär det att den kvinnliga politikern i en kvinnligt vinklad artikel dömdes mildast, följt av den kvinnliga politikern i den manligt vinklade artikeln. Den manliga politikern i den manligt vinklade artikeln dömdes hårdast av dem alla strax efter den manliga politikern i den kvinnligt vinklade artikeln.

För att ta reda på mellan vilka grupper resultatet var signifikant går jag vidare med ANOVA och gör ett post hoc-test (Sundell, 2010, 21 december). Resultatet visar sig vara signifikant i två varianter; dels mellan grupp 1 och 4 (sig= 0,036) samt mellan grupp 3 och 4 (sig= 0,048). I resultatet mellan de övriga 4 gruppkombinationerna kan alltså slumpen ha spelat mig ett spratt.

Genom att dela in gruppernas olika medelvärden i en korstabell kan man genom dess differenser ta reda på faktorns effekt; ju större differens desto större effekt.

Tabell 5. Uträkning av experimentsgruppernas medelvärden

		Politikerns kön		
		Man	Kvinna	Differens
Typ av mediavinkling	Manlig	2,17	2,32	0,15
	Kvinnlig	2,20	<u>3,01</u>	0,81
	Differens	0,03	0,69	

$(0,15+0,81)/2= 0,48$

$(0,03+0,69)/2= 0,36$

Tabell 5 visar att medias vinkling (0,48) har större betydelse än politikerns kön (0,36) samt att medias kvinnliga vinkling har stor betydelse om politikern är kvinna. Relationen mellan kvinnlig politiker och kvinnlig bevakning visar på den största korrelationen i detta experiment.

6.4 Besvaras hypoteserna?

Hypotes 1: Kvinnor döms hårdare av allmänheten om hon är inblandad i en politisk skandal av privat karaktär i allmänhet.

För att ta reda på om kvinnliga politiker döms hårdare än manliga oavsett hur media väljer att framställa politikern väljer jag att slå ihop grupp 1 med 3 och grupp 2 med 4, det vill säga grupperna med kvinnlig politiker till en grupp och de grupperna med en manlig politiker till en grupp. Sedan jämför jag de båda medelvärdena i ett t-test.

Tabell 6. Jämförelse mellan manliga och kvinnliga politiker

Grupp	Medelvärde	Standardavvikelse
Manlig politiker	2,18	0,98
Kvinnlig politiker	2,66	1,39

$t=-2,16$, $df= 104,029$, $p= 0,033$

Resultatet i tabell 6 på 2,18 respektive 2,66 beror i 95 fall av 100 inte på slumpen, det är alltså signifikant. Däremot är det inte signifikant i linje med hypotes 1. Det visar sig enligt mina experiment att manliga politiker döms hårdare än kvinnliga politiker om de är inblandade i en politisk skandal av privat karaktär i allmänhet. Detta resultat går alltså helt emot min hypotes.

Hypotes 2: Kvinnor döms hårdare av allmänheten om hon är inblandad i en politisk skandal av privat karaktär om media vinklar rapporteringen till hennes nackdel i synnerhet.

Gällande hypotes 2 kan vi utifrån tabell 4 utläsa medelvärdena för grupp 3 och 4 till 2,2 respektive 3,01. Post hoc-testet visar även att skillnaden mellan dessa grupper är signifikant på en nivå av 0,048. Liksom gällande hypotes 1 fick vi ett signifikant resultat men inte på ett sätt som stämmer överens med teorin. Om media vinklar bevakningen av en politiker i en politisk skandal på ett osakligt sätt är det bevisligen värre att vara man än kvinna. Jag finner inget stöd för min hypotes.

Hypotes 3: Politiker, oavsett kön, döms hårdare om hon är inblandad i en politisk skandal av privat karaktär om media vinklar rapporteringen till dennes nackdel.

Även hypotes 3 kan förkastas. Utifrån tabell 4 kan vi utläsa att det inte finns något samband mellan kvinnlig vinkling och hårdare dom. Den kvinnliga vinklingen visade sig ha stark positiv effekt om politikern var kvinna men mannen i den kvinnligt vinklade artikeln dömdes näst hårdast. Resultatet är signifikant mellan grupperna 1 och 4 samt 3 och 4.

En variabel som jag inte hade planerat att ta hänsyn till på förhand är ”kön på svarspersonen”. Däremot kan det med facit i hand vara intressant att undersöka sambandet mellan min oberoende och beroende variabel under kontroll för kön genom en tabellanalys med tre variabler, så kallad multivariat statistisk analys. Fördelen med denna analys är att vi kan kontrollera för båda sambanden samtidigt för att på så vis upptäcka eventuella spuriösa samband (Boräng 2014: 11). Detta gör jag genom en korstabell med fyra fält. Därför har jag tvingats göra mina variabler dikotoma; 1-3,5 på indexskalan görs om till 1 (hård dom) och 3,51-7 till 2 (mild dom). Grupp 1 och 3 görs om till grupp 1 (manlig politiker) samt grupp 2 och 4 blir grupp 2 (kvinnlig politiker).

Tabell 7. Frekvensfördelning över männens röster

		Grupp	
		1	2
Index	1	90,6 %	71,4 %
	2	9,4 %	28,6 %

Tabell 8. Frekvensfördelning över kvinnornas röster

	Grupp	
	1	2
Index	1	2
	89,3 %	74,2 %
	10,7 %	25,8 %

Effekten av grupp under kontroll för kön: $((90,6-71,4)+(89,3-74,2))/2= 17,15$

Effekten av kön under kontroll för grupp: $((90,6-89,3)+(71,4-74,2))/2= -0,75$

Sammanställningen av uträkningen där jag har jämfört svarsfördelningen från tabellerna 7 och 8 visar att vilket kön politikern har, har betydligt större effekt än könet på svarspersonen. Därför kan hypotesen om att svarspersonens kön har större betydelse förkastas.

7. Diskussion

Min undersökning visar således att de kvinnliga politikerna döms mildare än de manliga, ett resultat som helt emot min teori, trots att det går i linje med tidigare experimentella studier på området. De gånger man lyckats finna en tendens till att kvinnliga politiker döms hårdare har tillvägagångssättet varit observationsstudier (se Eurenus, 2008). Trots detta ses resultatet som oväntat, så vad kan det bero på? Trots att tumregeln säger att ett minsta antal experimentdeltagare på 30 personer räcker för att anses tillräckligt är det svårt att låta bli att fundera på om ett större antal skulle ha haft inverkan på resultatet. Trots att mitt resultat visade sig vara signifikant balanserade jag på gränsen av vad som anses tillräckligt för att vara tillförlitligt. Dessutom var en betydande majoritet av svarsdeltagarna unga människor under 30 år. Många av dem hade själva skrivit examensarbete och visste vad jag gick igenom och var därför mer benägna att ställa upp. Detta kan betyda att högutbildade medborgare var överrepresenterade vilket kan ha haft betydelse för resultatet. Därför hade jag i efterhand insett att det hade varit på sin plats att ha med utbildningsnivå som en variabel och i detta fall är jag självkritisk.

Gällande ett område där jag redan inledningsvis i min studie var observant på ett validitetsproblem gör gällande de fabricerade tidningsartiklarna, framför allt den med kvinnlig vinkling. Den typen av moraliserande artikel brukar intuitivt vara längre men med tanke på att

människor ska orka läsa hela kan den inte vara mer än marginellt längre än den manligt vinklade. Risken är att för mycket innehåll har pressats in på begränsat utrymme vilket riskerar trovärdigheten och om det inte förefaller likna en autentisk artikel sätts den interna validiteten på spel. Risken är att artikeln blir så dömande att svarspersonerna tycker synd om politikern vilket i så fall får motsatt effekt. Konstruerandet av denna var svårare än jag trodde och så här i efterhand hade det kanske varit värt att ta in professionell utifrån i form av en journalist som hade kunnat göra ett bättre jobb.

Trots att rattfylleri rimligtvis borde räknas som ett normbrott av privat karaktär då det har begåtts utanför arbetet är det inte otänkbart att bilkörning normalt sätt förknippas med manligt beteende. Därför är det inte heller säkert att effekten av att det kvinnliga ansvaret för sitt privatliv skulle förlängas till yrkesrollen framkommer på det sätt som teorin hävdar. Av de svarsdeltagare som kryssade i fel ruta på kontrollfrågan var det ingen av dem med manlig politiker som kryssade i att personen var en kvinna men i de fall politikern var en kvinna var det tre personer som trodde att det var en man. De övriga 16 som inte uppfattade könet hade antingen kryssat i "vet ej" (10) eller "kön var ej angivet i texten" (6). Trots att skillnaden var liten är det inte omöjligt att normbrottets karaktär ledde in svarsdeltagarna på ett visst spår.

7.1 Framtida forskning

Jag ser gärna att det fortsätts att forskas inom området politiska skandaler och nästa gång någon väljer att bidra med kunskap till ämnet, exempelvis i form av en kandidatuppsats, föreslår jag att man använder sig av ett normbrott av professionell karaktär i stället, det vill säga där politikern begått ett brott i tjänsten. Det finns teorier som säger att om man begår ett misstag inom sitt eget könsstereotypa område bedöms man inte lika hårt då beteendet går i linje med ens förväntningar (Smith; Smith Powers; Suarez, 2005; 119). Om kvinnor har huvudansvaret för exempelvis barnuppfostran är sannolikheten större att det är de som begår misstag snarare än männen. Genom att i stället använda sig av en konflikt av offentlig karaktär är det därför inte omöjligt att resultatet skulle bli det motsatta.

7.2 Slutsats

Innebär mitt resultat att kvinnor missgynnas i politiken? Det vet vi inte, men vi kan konstatera att i situationer där exakt samma information ges missgynnas de inte, snarare tvärt om. Medias sätt att vinkla bevakningen av politiker på ett kvinnligt sätt har betydelse om man är kvinna. Trots att medias bevakning i detta fall inte missgynnade kvinnliga politiker är det inte

otänkbart att den istället missgynnar manliga politiker. Därför anser jag att det är viktigt att media i sitt viktiga arbete att bevaka och syna makten eftersträvar ett aktivt genomsyrande av jämlik och jämställd behandling av de politiker de skriver om vilket innebär en saklig bevakning som inte skiljer sig i förhållande till politikerns kön. Detta för att väljarna förtjänar att ta ställning till politikerns lämplighet att styra på ett objektiva sätt genom att inte ge ett kön fördelar i politiken eller i onödan orsaka någons avgång, oavsett om personen är man eller kvinna.

Referenser

Banwart, Mary Christine; Bystrom, Dianne G.; Robertson, Terry 2003 "From the Primary to the General Election: A Comparative Analysis of Candidate Media Coverage in Mixed-Gender 2000 Races for Governor and U.S. Senate" *American Behavioral Scientist* vol. 46, no. 5, pp. 658-676

Boräng, Frida 2014 "Datorövning 1, Statistisk analys" [Kompendium] Metod inklusive uppsatssamordning, Statsvetenskapliga institutionen Göteborgs universitet, pp. 1-14

Bowler, Shaun; Karp, Jeffrey 2004 "Politicians, scandals and trust in government" *Political Behaviour* vol. 26, no. 3, pp. 271-287

Brenton, Scott 2011 "When the personal becomes political. Mitigating damage following scandal" *Current research in social psychology* University of Melbourne

Bromander, Tobias 2012 "Politiska skandaler! Behandlas män och kvinnor olika i massmedia?" Diss., Linnéuniversitetet

Carlin, Diana B.; Winfrey, Kelly L. 2009 "Have You Come a Long Way, Baby? Hillary Clinton, Sarah Palin, and Sexism in 2008 Campaign Coverage" *Communication Studies* vol. 60, no. 4 pp. 326-343

Danesjö, Kajsa 2013 " 'Det hade vart lättare om jag hade haft slips och vägt 20 kg mer' En experimentell studie om politiska skandaler ur ett genusperspektiv" (Examensarbete i statsvetenskap) Göteborgs Universitet

Dolan, Kathleen 2014 "Gender Stereotypes, Candidate Evaluations, and Voting for Women Candidates: What Really Matters?" *Political research quarterly* vol. 67, no. 1 pp. 96-107

Ekström, Mats; Johansson, Bengt 2008 "Talk scandals" *Media culture, & society* vol. 30, no. 2 pp. 61-79

Esaiasson, Peter; Gilljam, Mikael; Oscarsson, Henrik; Wängnerud, Lena 2012 *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad* 4. Uppl. Stockholm: Nordstedts juridik

Eurenius, Johan 2008 "Kvinnorna får gå, männen blir kvar – om konsekvenser av politiska skandaler i Sverige" (Examensarbete i statsvetenskap) Tillgänglig:

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/20068/1/gupea_2077_20068_1.pdf

Hammarlin, Mia-Marie; Jarlbro, Gunilla 2012 "From tiara to toberone – the rise and fall of Mona Sahlin" ur *Scandalous! The mediated construction of political scandals in four Nordic countries*, Sigurd Allern, Ester Pollack (red) 113-132 Göteborg: Nordicom

Hirdman, Yvonne 2004 "Genussystemet – reflexioner kring kvinnors sociala underordning" ur *Genushistoria – en historiografisk exposé*, Christina Carlsson Wetterberg, Anna Jansdotter (red) 113-133 Lund: Studentlitteratur

Johansson, Patrik 2004 *I skandalernas spår – minskad legitimitet i svensk offentlig sektor* Diss., Göteborgs Universitet

Kahn, Kim Fridkin 1992 "Does Being Male Help? An Investigation of the Effects of Candidate Gender and Campaign Coverage on Evaluations of U.S. Senate Candidates" *The Journal of Politics* Vol. 54, No 2 pp. 497-517

Kleberg, Madeleine; Widestedt, Kristina 2002 "Ledare i blåsväder – mediernas privatisering av kvinnor" ur *Den personliga politiken*, Håkan Hvidfelt; Lauri Karvonen (red) 86-101 Sundsvall: Demokratiinstitutet

Lipsitz Bern, Sandra 1981 "Gender Schema Theory: A Cognitive Account of Sex Typing" *Psychological Review* vol. 88, no. 4 pp. 354-364

Palmowski, Jan 2008 "Watergate Scandal (USA)" i *A Dictionary of Contemporary World History* Hämtad från:

<http://www.oxfordreference.com.ezproxy.ub.gu.se/view/10.1093/acref/9780199295678.001.0001/acref-9780199295678-e-2474>

Sanbonmatsu, Kira 2002 "Gender Stereotypes and Vote Choice" *American Journal of Political Science* vol. 46, no. 1 pp. 20-34

Sanbonmatsu, Kira 2003 "Political Knowledge and Gender Stereotypes" *American Political Research* vol. 31, no. 6 pp. 575-594

Smith, Elizabeth S.; Smith Powers, Ashleigh; Suarez Gustavo A. 2005 "If Bill Clinton Were a Woman: The Effectiveness of Male and Female Politicians' Account Strategies Following Alleged Transgressions" *Political Psychology*, Vol. 26, No. 1, pp. 115-134

Strand Hornes, Elin 2012 "When women have to apologize. Female apologia and political scandals" ur Scandalous! *The mediated construction of political scandals in four Nordic countries*, Sigurd Allern, Ester Pollack (red) 133-149 Göteborg: Nordicom

Sundell, Anders (2010, 21 december) Guide: envägs variansanalys (ANOVA) [Blogginlägg] Hämtad från: <http://spssakuten.wordpress.com/2010/12/21/guide-envags-variansanalys-anova/>

Sundell, Anders (2012, 28 april) Guide: Konstruera ett index från flera variabler [Blogginlägg] Hämtad från: <http://spssakuten.wordpress.com/2012/04/28/guide-konstruera-ett-index-fran-flera-variabler/>

Thompson, John B. 2000 *Political scandal – power and visibility in the media age* Cambridge: Polity press

Tumber, Howard; Waisbord, Silvio R. 2004a "Introduction: Political scandals and media across democracies, Volume I" *American Behavioral Scientist* vol. 47, no. 8, pp. 1031-1039

Tumber, Howard; Waisbord, Silvio R. 2004b "Introduction: Political scandals and media across democracies, Volume II" *American Behavioral Scientist* vol. 47, no. 9, pp. 1143-1152

Wahl, Anna; Holgersson, Charlotte; Höök, Pia; Linghag, Sophie 2011 *Det ordnar sig: teorier om organisation och kön* 2 uppl. Lund: Studentlitteratur AB

Appendix

Enkät

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Vänligen ringa in de alternativ som stämmer bäst in för dig, läs texten nedan och svara på frågorna på nästa sida.

Fråga ett.

I vilken grad känner du förtroende för politiker i allmänhet?

Inget förtroende överhuvudtaget 1 2 3 4 5 6 7 Helt och fullt förtroende

Fråga två.

Är du...? Man Kvinna

Fråga tre.

Hur gammal är du? _____ år

På detta utrymme beskrivs en tav de fyra artiklarna

Fråga fyra.

I vilken grad känner du förtroende för denna politiker?

Inget förtroende överhuvudtaget 1 2 3 4 5 6 7 Helt och fullt förtroende

Fråga fem.

I vilken grad menar du att denna politiker kan fortsätta sitt ämbete som politiker?

Bör avgå som politiker 1 2 3 4 5 6 7 Fortsätta utan problem

Fråga sex.

I vilken grad är denna politiker en god representant för svenska medborgare?

Dålig representant 1 2 3 4 5 6 7 God representant

Fråga sju.

Uppfattade du om politikern var man eller kvinna?

Ja, kvinna

Ja, man

Vet ej

Kön var inte angivet i texten

Tack för din medverkan! (Danesjö, 2013)

Grupp 1; manligt vinklad artikel, manlig politiker

Ett känt statsråd har åtalats för rattfylleri vid Göteborgs tingsrätt.

Ett vittne såg den berusade mannen köra från parkeringen vid Backaplan i Göteborg på kvällen den 23 oktober och larmade polisen, som grep honom i hemmet. Politikern åtalas trots sitt nekande för 0,79 promille i blodet, uppmätt nästan två timmar efter den misstänkta bilkörningen. Själv hävdar han att han druckit alkohol och vin först efter hemkomsten. Åtalet bygger även på Rättsmedicinalverkets analys, som slår fast att det är osannolikt att mannen hunnit dricka den mängden alkohol hemma så kort tid före provtagningen (Danesjö, 2013).

Grupp 2; manligt vinklad artikel, kvinnlig politiker

Ett känt statsråd har åtalats för rattfylleri vid Göteborgs tingsrätt.

Ett vittne såg den berusade kvinnan köra från parkeringen vid Backaplan i Göteborg på kvällen den 23 oktober och larmade polisen, som grep henne i hemmet. Politikern åtalas trots sitt nekande för 0,79 promille i blodet, uppmätt nästan två timmar efter den misstänkta bilkörningen. Själv hävdar hon att hon druckit alkohol och vin först efter hemkomsten. Åtalet bygger även på Rättsmedicinalverkets analys, som slår fast att det är osannolikt att kvinnan hunnit dricka den mängden alkohol hemma så kort tid före provtagningen (Danesjö, 2013).

Grupp 3; kvinnligt vinklad artikel, manlig politiker

Hur kunde du Thomas?

Efter gårdagens dom i Göteborgs tingsrätt står det klart att statsrådet Thomas har åkt fast för rattfylla. Han åtalas, trots sitt nekande, för att ha kört bil med 0,79 promille alkohol i blodet. Detta efter både vittnesuppgifter och analys från Rättsmedicinalverket. Thomas har sedan tidigare varit i klammeri med rättsvisan då han så sent som förra året tvingades erkänna att han hade anlitat svart städhjälp i början på 90-talet. Vad är det som gör att denna trebarnspappa uppvisar en så bristande moral? Kanske är det så att kombinationen av att inneha en ministerpost och att ha tre omyndiga barn hemma börjar ta ut sin rätt. En ständig fråga som folket i och med denna händelse återigen tvingas ta ställning till, gör gällande huruvida hans bristande utbildning och erfarenhet gör honom olämplig som folkets företrädare.

Grupp 4; kvinnligt vinklad artikel, kvinnlig politiker

Hur kunde du Anna?

Efter gårdagens dom i Göteborgs tingsrätt står det klart att statsrådet Anna har åkt fast för rattfylla. Hon åtalas, trots sitt nekande, för att ha kört bil med 0,79 promille alkohol i blodet. Detta efter både vittnesuppgifter och analys från Rättsmedicinalverket. Anna har sedan tidigare varit i klammeri med rättsvisan då hon så sent som förra året tvingades erkänna att hon hade anlitat svart städhjälp i början på 90-talet. Vad är det som gör att denna trebarnmamma uppvisar en så bristande moral? Kanske är det så att kombinationen av att inneha en ministerpost och att ha tre omyndiga barn hemma börjar ta ut sin rätt. En ständig fråga som folket i och med denna händelse återigen tvingas ta ställning till, gör gällande huruvida hennes bristande utbildning och erfarenhet gör henne olämplig som folkets företrädare.